การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1*

THE ADMINISTRATION OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM BY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER UBON RATCHATHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ชีวิน บุญถม

Cheewin Boonthom

วิทยาลัยนครราชสีมา

Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: Wint2505@gmail.com

วันที่รับบทความ : 3 มิถุนายน 2569; วันแก้ไขบทความ 19 มิถุนายน 2569; วันตอบรับบทความ : 21 มิถุนายน 2569

Received 3 June 2026; Revised 19 June 2026; Accepted 21 June 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาโดย การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 2) เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Citation:

*ชีวิน บุญถม. (2569). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(4), 18-34.

Cheewin Boonthom. (2026). The Administration Of The Student Support System By School Administrators Under Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(4), 18-34.;

DOI: https://doi.org/10.

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

นครราชสีมา เขต 5 จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการส่งเสริมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารควรมีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ทันสมัย 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำระบบข้อมูลที่ทันสมัย 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างระบบสนับสนุนทางการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกคน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างและรักษาระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน 5) ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

คำสำคัญ: การบริหารงาน, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1. study the school administrative skills in managing the student care and support system of school administrators under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1; 2. compare the

administration of the student care and support system of school administrators under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1, classified by position, work experience, and school size; and 3. investigate guidelines for developing the administration of the student care and support system of school administrators under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1. The sample group used in this research consisted of 331 school administrators and teachers under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5. The research instruments were a five-point rating scale questionnaire and an interview form. The Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranged from 0.80 to 1.00, and the reliability coefficient of the questionnaire was 0.87. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings were as follows: 1. The administration of the student care and support system by school administrators under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1, overall and in each aspect, was at a high level. 2. The comparison of opinions toward the administration of the student care and support system by school administrators under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1, classified by position, work experience, and school size, showed statistically significant differences at the .05 level. 3. The guidelines for promoting the administration of the student care and support system by school administrators under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1 consisted of five aspects: 1. Individual student understanding: administrators should establish modern systems for maintaining individual student records. 2. Student screening: school administrators should implement modern information systems. 3. Student promotion and development: school administrators should create comprehensive learning support systems that respond to the needs of all students. 4. Prevention and problem-solving: school administrators should emphasize establishing and maintaining effective communication systems within schools. 5. Referral system:

school administrators should focus on strengthening referral systems for students with problems or those requiring special assistance.

Keywords: Administration, Student Care and Support System, School Administrators

บทนำ

เด็กและเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน จำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการแข่งขันกัน ด้านเศรษฐกิจความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ และสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต ซึ่งทำ ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ไม่ชอบมาโรงเรียน ไม่เคารพกฎระเบียบ ของโรงเรียน ติดสิ่งเสพติด พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นต้น เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดกับเด็ก และเยาวชน จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทาง กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาของประเทศตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจดัระบบงาน และกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษา และฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครองตลอดจนเฝ้าระวังความประพฤติของนักเรียนและ นักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความประพฤติที่เหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 1)

ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้ว่ารัฐต้องดำ เนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (2560, น. 14) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาในมาตรา 6 ไว้ว่า“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (2553, น. 3) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำ เนินงานจดัระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนลำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาป้องกนัแก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็กโดยให้สถานศึกษาดำเนินการแนวทางเพราะสภาพ สังคมปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจการเมือง วัฒนธรรมและความ

เจริญของเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลต่อการเกิดปัญหาในด้านสังคมปัจจุบันจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องหาแนวทางนำ เทคนิควิธีการต่าง ๆ มาบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในบริบทของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, น. 2 -16)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมี ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเข้มแข็ง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์มาตรการและจุดเน้นใน การพัฒนาคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้สนับสนุนส่งเสริมให้ สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิการเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัด ประชุมผู้ปกครองนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การพัฒนาวินัยเชิงบวก รวมทั้งการจัดกิจกรรม การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในทุกระดับให้สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์และมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคลองกับมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกเหนือจากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ก็มีปัญหาด้านอารมณ์หรือครอบครัว เช่น ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้ เพราะต้องทำงานหนักหรือผู้ปกครองทะเลาะตบตีกันต่อหน้าเด็ก ทำให้เด็กในครอบครัวกลายเป็นเด็ก ที่ขาดความอบอุ่น หรือมีภาวะทางอารมณ์ที่ไม่เหมือนเด็กปกติ อีกทั้งผู้ปกครองบางคนไม่ได้เห็น ความสำคัญของการศึกษา และทำให้เด็กไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว จึงทำให้เด็กนักเรียน ขาดเรียนบ่อยและซ้ำชั้น ประสิทธิภาพการศึกษาจึงลดลง แม้ว่าเด็กจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ หากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี แน่นอนว่าคุณภาพทางอารมณ์ของเด็กก็จะมีแนวโน้มที่จะแย่ลง บาง คนอาจเปลี่ยนตัวเองไปเป็นคนหัวรั้น ต่อต้าน ขี้โมโห และสุดท้ายอาจจะเลือกทางเดินที่ผิดได้ และ ด้วยเหตุผลที่ยกตัวอย่างมานี้ส่งผลให้เด็กที่มีคุณภาพหลายคนหลุดจากโอกาสที่ได้รับการพัฒนาตัวเอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีวิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ โรงเรียนคุณภาพ นักเรียนคุณภาพ และมีพันธกิจ 5

ประการคือ 1) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ 2) พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถ และเป็นเลิศทางวิชาการ 3. พัฒนาบุคลากรทุกสายงานเป็นมืออาชีพ 4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (DIGITAL TECHNOLGY) 5) สร้างโอกาสความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ 6) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 นำไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารสถานศึกษาโดยใช้การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางในการการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ระยะที่ 1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,289 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 331 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางเครจซี่และมอร์แกน (1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีคสามสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

6. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 50 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เหมาะสม มีค่าเท่ากับ 0.87

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ใช้การเก็บรวบรวมโดยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 331 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe’)

5. วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143)

3.1 t- test แบบ Independent samples

3.2 F- test แบบ One way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน โดยใช้คุณสมบัติเป็นผู้บริหารที่มีผลงานดีเด่น เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เป็นแบบสอบถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์จำนวน 50 ข้อ

2. นำแบบสัมภาษณ์นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of item objective congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่

ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้ โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. กำหนดเวลาในการสัมภาษณ์ 15-20 นาที และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เตรียมอุปกรณ์จดบันทึกให้เหมาะสมกับสถานการณ์
3. แนะนำตัวเอง และสร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง
4. บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์
5. ป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา และทำการบันทึกหลังจากการสัมภาษณ์เสร็จ
6. ขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการส่งเสริมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารควรมีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ทันสมัย 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำระบบข้อมูลที่ทันสมัย การจัดทำการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้บริหารและครู เพื่อปรับปรุงและพัฒนา 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างระบบสนับสนุนทางการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกคน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างและรักษาระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน 5) ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างทันท่วงที รองลงมาคือด้านการส่งเสริมนักเรียนที่เน้นการพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เต็มที่ ตามมาด้วยด้านการคัดกรองนักเรียน ที่มุ่งเน้นการ

ตรวจจับปัญหาหรือความต้องการพิเศษของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม และด้านการส่งต่อ ที่รับผิดชอบในการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานหรือบุคลากรที่เหมาะสมเพื่อรับการดูแลเพิ่มเติม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งอาจชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงการสื่อสารและความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคนในสถานศึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือและการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัสสร สุริยะ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านที่มากที่สุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และด้านที่มีข้อเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน

2. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ดังนี้

2.1 จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารมักจะมองเห็นภาพรวมและเน้นที่การนโยบายและการปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับมาตรฐานและเป้าหมายทางการศึกษาที่กว้างขึ้น พวกเขาอาจจะมุ่งเน้นไปที่การใช้ทรัพยากรและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ในขณะที่ครูซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานอยู่กับนักเรียนโดยตรง มีมุมมองที่ลึกซึ้งกว่าเกี่ยวกับความต้องการและความท้าทายของนักเรียนแต่ละคน ครูจึงอาจมีความกังวลมากกว่าเกี่ยวกับการให้การช่วยเหลือแบบเฉพาะเจาะจงและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนหรือในชีวิตประจำวันของนักเรียน ความต่างในมุมมองนี้สามารถนำไปสู่ความแตกต่างในการประเมินความสำคัญและวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ในระบบการศึกษา ทำให้เกิดความเห็นที่แตกต่างกันระหว่างสองฝ่ายนี้

2.2 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานมากนั้นมักมีวิธีการและมุมมองที่สั่งสมมาจากการแก้ไขปัญหาและการทำงานในสถานการณ์จริงหลาย ๆ อย่าง ดังนั้นพวกเขาอาจมองเห็นความสำคัญของการป้องกันปัญหาและการเข้าใจนักเรียนอย่างลึกซึ้ง ในขณะที่บุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยกว่าอาจเน้นที่การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือวิธีการที่ทันสมัยในการจัดการปัญหา นอกจากนี้ ความแตกต่างในการฝึกอบรม และความคุ้นเคยกับ

นโยบายหรือกรอบการทำงานปัจจุบันอาจส่งผลต่อวิธีที่พวกเขาตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและครอบครัวของพวกเขา ปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้เกิดความคิดเห็นและวิธีการทำงานที่หลากหลายในหมู่บุคลากรที่มีระดับประสบการณ์ต่างกัน

2.3 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่มักมีทรัพยากรมากขึ้นเช่น บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญมากกว่า ทรัพยากรการเงิน และการเข้าถึงเทคโนโลยีซึ่งสามารถช่วยให้การดูแลและการสนับสนุนนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงเป้าหมายมากขึ้น ในขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะมีทรัพยากรจำกัดและต้องพึ่งพาการสนับสนุนจากภายนอกมากขึ้น นอกจากนี้ การสื่อสารภายในและการจัดการข้อมูลอาจมีประสิทธิภาพต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลต่อความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ดังนั้น ความคิดเห็นและการประเมินผลต่อการบริหารงานดังกล่าวจึงมีความแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายและโอกาสที่แตกต่างในแต่ละสถานที่

3. แนวทางในการส่งเสริมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการส่งเสริมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมุ่งพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและนำข้อมูลมาใช้ในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรด้านการใช้เครื่องมือคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามศักยภาพรายบุคคล การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ตลอดจนการจัดระบบป้องกัน แก้ไขปัญหา และส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างเป็นขั้นตอนและชัดเจน เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคล

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางในการส่งเสริมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารควรมีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ทันสมัย 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำระบบข้อมูลที่ทันสมัย 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างระบบสนับสนุนทางการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกคน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างและรักษาระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน 5) ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือพิเศษ **ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** 1. ขยายกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ ผู้บริหารจากสถานศึกษาประเภทต่างๆ หรือผู้บริหารในกลุ่มเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ และศึกษาในกลุ่มเปรียบเทียบ เช่น ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารที่ประสบปัญหา หรือผู้บริหารที่ลาออก 2. ศึกษาในเชิงลึก โดยศึกษาผลลัพธ์ของการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อผลการดำเนินงานของสถานศึกษา หรือประสิทธิภาพของนักเรียน 3. ศึกษาประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษาความท้าทายและอุปสรรค ในการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา 4. ใช้วิธีการวิจัยที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การกลุ่มสนทนา หรือการศึกษาผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ หรือการทดลอง

เอกสารอ้างอิง

กระทรงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. เรียกใช้เมื่อ 14 มีนาคม 2569 จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 - กระทรวงศึกษาธิการ

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

สุภัสสร สุริยะ. (2562).การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กระทรวงศึกษาธิการ. เรียกใช้เมื่อ 10 มีนาคม 2569 จาก https://www.opdc.go.th/knowledge/performance-results/performance-2550/moe-2550/

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.